

Diagram 51. Sarah Conlys forsvar for hard paternalisme.

Selv om Mill har et langt mer positivt syn på verdien av selvbestemmelse enn det Conly har, er det verdt å merke seg at heller ikke han fullstendig avviser muligheten til å begrense valgfrihet for å hindre at en person skader seg selv. Mill påpeker at de fleste siviliserte stater med rette regner slavekontrakter som ugyldige. Slavekontrakter kan verken håndheves av offentlige myndigheter eller etterleves som sosial norm (Mill, 1859/1991, s. 113). Selv om inngåelsen av en slik kontrakt ikke er til skade for andre enn den som selger seg selv som slave, mener Mill det er lett å forstå hvorfor det er riktig å forby denne typen handlinger.

Å selge seg selv som slave er å gi avkall på egen frihet. Det er å gjøre seg selv til en annens eiendom – en ting den andre kan disponere til egne formål. Å handle på denne måten undergraver imidlertid hensikten med å beskytte den enkeltes frihet.

Slavekontrakten innebærer at man i fremtiden gir avkall på selvstendig bruk av egne evner, og dermed også muligheten til å utvikle seg selv i tråd med egne forutsetninger. Frihet til egenutvikling og selvstendig bruk av egne evner er, som vi har vært inne på, en viktig komponent i et lykkelig liv. Den som selger seg selv til slaveri,

bedriver derfor en form for selvskading ved å frasi seg en sentral betingelse for egen lykke. Det er slik sett til vårt eget beste at slavekontrakter ikke kan etterleves, og at vår frihet ikke omfatter en rett til å si fra oss friheten (Mill, 1859/1991, s. 114).

I seksjon 19.4 var vi inne på hvordan skadeprinsippet ikke gir oss et *tilstrekkelig* kriterium for å avgjøre når det er riktig å begrense andres handlefrihet. Hvis det også finnes tilfeller der det bør være tillatt å hindre andre i å gjøre det som bare skader dem selv, synes prinsippet heller ikke gi oss et *nødvendig* kriterium.